

Szakmai Program

2019

Az intézmény neve: Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye
IV/12.sz Rózsáliget közti bölcsőde

Telephely: 1042 Budapest Rózsáliget köz 3.

Elérhetőségek:

Telefon: +36 1 369-8804

e-mail: rozsaligetbolcsode@ujpestibolcsik.hu

honlap: www.ujpestibolcsik.hu

Fenntartó neve: Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata

A működtető intézmény neve, címe: Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye
1041 Budapest, Lőrinc u. 35-37.

A működtető intézmény vezetője: Kocsis Ildikó Edit

Működési engedély (Tanúsítvány) ügyiratszám: BPC/020/2138/13/2014

Telephely ágazati azonosítója: S0044900S0072337

A Szakmai Program érvényessége: 2019.-tól

Készítette: Csatlósné Vaszil Andrea-bölcsődevezető

Programfelelős: Csatlósné Vaszil Andrea-bölcsődevezető

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testülete

.....határozatával jóváhagyta.

Déri Tibor

Újpest Polgármestere

Tartalom

Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet. De, hogy mit fogad el, azt bizzuk rá. Csak a lelki táplálék válik Javára, amit maga is megkíván.” (Kodály Zoltán)..... 4

BEVEZETÉS.....	4
1. A BÖLCSŐDE FELADATA, TEVÉKENYSÉGE ADATAI.....	4
1.1. Bölcsődék alapfeladatai	4
1.2. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	4
2. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA.....	5
3. A BÖLCSŐDE SZOLGÁLTATÁSAIRÓL VALÓ TÁJÉKOZTATÁS MÓDJA.....	5
4. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	6
4.1. Pedagógiai hitvallásunk	6
4.2. Gyermekképünk	7
4.3. Kisgyermeknevelő-képünk	7
4.4. Bölcsőde-képünk	7
5. BÖLCSŐDÉNK MINŐSÉGPOLITIKÁJA.....	8
5.1. Képzések.....	9
5.2. Szakmai munka ellenőrzése	9
5.3. Hagyományaink	10
5.3.1. Programok	11
6. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGVÉDELME.....	11
6.1. Az érdekképviselői fórum működése:.....	13
7. HUMÁNERŐFORRÁS	14
8. TÁRGYI FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA	14
Csoportszobák	14
Fürdőszobák	15
Gyermeköltözők	15
Dekoráció.....	15
Játékkészlet	15
Játszóudvar, játszókert.....	16
9. GYERMEKÉLELMEZÉS.....	16
10. NEVELÉS-GONDOZÁS A BÖLCSŐDÉBEN	16
A bölcsődei nevelés, gondozás célja	17
Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése	17
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	18
11. BÖLCSŐDÉNKBN MEGVALÓSULÓ NEVELÉSI- GONDOZÁSI ALAPELVEK.....	18
11.1. A család rendszerszemléletű megközelítése	18
11.2. A koragyermekkorai intervencios szemlélet befogadása.....	19
11.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete.....	19
11.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	19
11.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.....	19
11.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	19
11.7. Fokozatosság megvalósítása	20
11.8. Egyéni bánásmód érvényesítése	20
11.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	20
11.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása.....	20
12. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI	21
12.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	21
12.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	22
12.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	23
12.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	23

13. BÖLCSŐDÉNK MŰKÖDÉSI RENDJE.....	24
13.1. A gyermekcsoportok szervezése	24
13.2. A gyermekek napirendje	24
A napirend kialakításának alapelvei.....	25
14. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS- GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI.....	26
Gondozás	26
Étkezés.....	26
Pihenés, alvás biztosítása	27
Játék.....	27
Mondóka, ének.....	28
Vers, mese	28
Alkotó tevékenységek	29
Mozgás	30
Tanulás	31
15. KIEMELT SZAKMAI FELADATOK	31
Családi nevelés segítése, kapcsolattartás a szülővel	31
Nyílt napok	32
Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás.....	32
Családlátogatás.....	33
Szülői értekezletek	33
Napi beszélgetések.....	34
Szülőcsoportos beszélgetések.....	34
Egyéni beszélgetések.....	34
Üzenő-füzet	34
Szervezett közös programok	35
Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	35
16. GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓK	35
Gyermekegészségügyi törzslap	36
Fejlődési napló.....	36
Üzenő (családi) füzet	36
Csoportnapló	36
Személyi térítési díjak nyilvántartása	36
17. INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK, EGYÜTTMŰLÖDÉS MÓDJA.....	36
Együttműködés óvodákkal	37
Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival- Gyermekvédelem	37
Együttműködés képző intézményekkel.....	38
Kapcsolattartás a civil szervezetekkel, más intézményekkel	38
18. SZAKMAI PROGRAM ALAPDOKUMENTUMAI	38
18.1. Jogsabályok	38
18.2. Szakmai irányelvek, módszertani levelek	39
18.3. Intézményi szabályzatok.....	39
19. MELLÉKLETEK.....	40
20. ZÁRSZÓ.....	40

Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet. De, hogy mit fogad el, azt bízunk rá. Csak a lelki táplálék válik Javára, amit maga is megkíván.”

(Kodály Zoltán)

BEVEZETÉS

Bölcsődénk a IV/12 Rózsaliget bölcsőde az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézményének szervezeti egységeként 104 férőhellyel működik, négy egységgel, befejező konyhával rendelkezik. Terasza ponyvával ellátott, így a gyermekek levegőn való altatása minden évszakban megvalósítható. Minden egységnek különálló homokozója, pancsoló medencéje van. A játszókertben idén műfüves rész került kialakítva, mellyel az udvar egy része megújult. Az elmúlt 35 év alatt folyamatosan magas feltöltöttséggel és kihasználtsággal üzemel. Újpest központjától pár perc sétára található. A lakótelepi bölcsőde, szép zöld, rendezett környezetben található. Környezetében óvoda, általános iskola és gimnázium, felújított sportpálya, játszótér is található, mely a lakótelepen élő családoknak ad lehetőséget a kikapcsolódásra. Nyílt napok keretében a szülők betekintést nyerhetnek Intézményünkbe.

1. A BÖLCSŐDE FELADATA, TEVÉKENYSÉGE ADATAI

1.1. Bölcsődénk alapfeladatai

A családban nevelkedő 3 éven aluli kisgyermek napközbeni gondozási-nevelési feladatait szervezett formában a bölcsőde látja el. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében.

Intézményünk alapfeladata, a személyes gondoskodás keretein belül, a gyermekjóléti alapellátás rendszerében biztosítani 20 hetes kortól 3, illetve 4 éves korig, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében 5, illetve 6 éves korig a kisgyermek napközbeni ellátását – nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését -, bölcsődei alapellátás formájában.

1.2. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A bölcsőde lakótelepi környezetben épült, ezért az ellátást nagyobb részben a lakótelepen élő kisgyermekes családok veszik igénybe. Az elmúlt időszakban Újpest más terültéről is érkeznek

hozzánk családok gyermekeikkel. A gyermekek többsége jó szociokulturális környezetből és teljes családból érkeznek. A legtöbb család egy gyermeket nevel. Kis százalékuk nevel 3 vagy annál több gyermeket. A szülők pár százaléka egyedülálló. A bölcsődébe való felvételt a munkába való visszatérés az egzisztenciateremtés indokolja, kis százalékban szociális indok.

2. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA

A 15/1998 évi NM rendelet értelmében az Újpesti bölcsődékbe a gyermek 20 hetes kortól, harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének betöltéséig, vagy annak az évnek augusztus 31-ig amelyben a harmadik életévét, sajátos nevelésű gyermek az ötödik évét betölti. A bölcsődei ellátás megszűnése a 15/1998.(IV-30)NM rendelet értelmében, annak részletei szerint történik

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye minden évben közzé teszi a bölcsődei felvétel módját, a felvételi kérelmek benyújtási határidejét, a felvétel rendjét a bölcsődék honlapján, www.ujpestibolcsik.hu

A felvételi kérelmek benyújtása minden év május hónapban, meghatározott időben, május 31-ig kerül sor az Újpesti Bölcsődék Intézménye Központjában. Körzetesítés nincs, ezért a szülő abba a bölcsődébe kérheti az ellátást, amelyiket a legmegfelelőbbnek tartja. Nevelési év közben a megüresedett férőhelyekre folyamatosan várjuk a családok jelentkezését. Év közben történő igénylés esetén, két hónappal a bölcsődei ellátás tervezett megkezdése előtt van lehetőség a felvételi kérelem benyújtására. A bölcsődei felvételek további részleteiről a Bölcsődék Intézménye Felvételi Szabályzata rendelkezik.

3. A BÖLCSŐDE SZOLGÁLTATÁSAIRÓL VALÓ TÁJÉKOZTATÁS MÓDJA

A felvételt követően a szülők konkrét tájékoztatást kapnak írásban tájékoztató füzet, egyéni beszélgetés vagy szülői értekezlet formájában a bölcsődei szokásokról, napirendről. A szülői értekezleten a bölcsődevezető tájékoztatja a szülőket a szakmai programról és a szakmai programhoz kapcsolódó tevékenységekről, programokról. A tájékoztatás tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételeit; az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját; a család és a bölcsőde

kapcsolattartásának formáit; a házirendet; a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselő működését; az érték és vagyonmegőrzés módját; a fizetendő személyi térítési díjat. A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

4. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

4.1. Pedagógiai hitvallásunk

A családi élet erősítése, a gyermekek kompetens viselkedésének kialakítása, zavartalan, kiegyensúlyozott testi – lelki és az egészséges, harmonikus érzelmi, értelmi fejlődés kibontakoztatása.

- Törekszünk a családokkal aktívan együttműködni, őket támogatva részt venni a gyermekek személyiségének formálásában. Olyan légkör kialakítására törekszünk, amelyben még több figyelmet tudunk szentelni a gyermekek egyéniségére, a családok támogatására.
- Családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtése.
- Az intézményi és a családi nevelést egymást erősítő folyamatként értelmezzük, mely megfelelő alapot biztosít a gyermekek fejlődéséhez. A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés, a bölcsőde kiegészítő, segítő szerepet vállal, együttműködik a családokkal.
- Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot, a személyi és tárgyi környezet állandóságát. Bánásmódunkkal, a gondozás-nevelés módszereivel igazodunk a gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeihez. Bátorító neveléssel, gyermekközpontú szemlélettel segítjük a személyiség kibontakozását, egészséges fejlődését.
- Környezettudatos magatartás kialakításával a természettel együtt élni tudó és szerető készségek, képességek, kompetenciák megalapozását segítjük.

4.2. Gyermekképünk

A gyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény, melynek fejlődését a belső érés sajátos törvényszerűségei, genetikai adottságok, valamint a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A gyermek ugyanakkor fejlődő személyiség, akinek életkoronként, életkori szakaszonként és egyenként változó testi, lelki szükségletei vannak, melyek kielégítésében, a személyiség formálásban az őt körülvevő környezetnek meghatározó szerepe van.

Mi olyan gyermekeket szeretnénk felnevelni, akik gyönyörűséget találnak mindenben – legyen az játék, autó, baba, virág, mese vagy dallam. Saját frissen szerzett tapasztalataik, ismereteik okozzanak nekik örömet. Ha kiélheti magát a változatos játéktevékenységben, alkotótevékenységben, problémalátó és problémamegoldó képessége fejlődik, alkalmassá válik a majdani óvodai életre is.

4.3. Kisgyermeknevelő-képünk

A bölcsődei nevelés-gondozás során a kisgyermeknevelő az a személy, akinek személyisége, attitűdje a kisgyermek számára elsődleges, további fejlődésére, szociális kapcsolataira nézve is meghatározó. A kisgyermeknevelő valamennyi tevékenysége, kommunikációja, magatartása hatást gyakorol a gyermek személyiség fejlődésére, későbbi értékrendjére, ezért példa értékűnek, hitelesnek, elfogadónak, empatikusnak kell lennie. Kisgyermeknevelőink tudatában vannak felelősségüknek, így minden gyermek számára a saját egyéni igényeinek legmegfelelőbb ellátást képesek nyújtani. A kisgyermeknevelői hivatás feladatköre komplex feladat, mivel lényeges a szülőkkel, a családdal való kapcsolattartás, kommunikáció minősége, melynek az elfogadást, partnerkapcsolatot kell tükröznie, ugyanakkor a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartásával, szakmai tudásának birtokában támaszt is kell nyújtania.

4.4. Bölcsőde-képünk

Gyermek centrikus és családbarát intézményként működünk. A gyermek számára biztosítjuk az életkoruknak megfelelő egyéni bánásmódot. Nevelő, gondozó munkánk során rugalmasan alkalmazzuk a legkorszerűbb gondozási, nevelési elveket. A gyermekek esztétikus, inger

gazdag környezetben a szabad játékon keresztül ismerkedhetnek meg a körülöttük lévő világgal, gazdagodnak értelmileg, érzelmileg és szociálisan.

5. BÖLCSŐDÉNK MINŐSÉGPOLITIKÁJA

A bölcsődében az elvárások rendszere folyamatosan biztosítja a gondozás-nevelés színvonalát. A minőségbiztosítás fontos elemei a személyi és tárgyi feltételek, a dolgozók képzettsége, szakképzése és továbbképzése. A minőségi munka célok kitűzése nélkül nem érhető el, a cél elérése után elemzésre és további javításra, ellenőrzésre van szükség.

Fontos küldetésnek tekintjük a családok segítségét, a társadalmi igényekre való gyors reagálást, a fiatal anyák munkába állásának segítségét. A ránk bízott gyermekeket családias környezetben fogadjuk, és sok szeretettel vesszük körül. Segítenünk kell, a gyermek és kisgyermeknevelő közt kialakuló érzelmi kapcsolatot, hiszen a kötődésnek döntő jelentősége van a személyiségfejlődésben.

Elköteleztük magunkat a szakmai munka és az intézményi működés színvonalának folyamatos fejlesztése iránt.

Törekszünk arra, hogy bölcsődénk olyan intézmény legyen, ahol a szülők aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen egyedülálló ismeretekkel rendelkeznek gyermekükről. Fontosnak tartjuk, hogy a családokkal megfelelő együttműködés alakuljon ki a gyermekek optimális fejlődésének érdekében.

Olyan intézmény munkájának szeretnénk részesei lenni, ahol a nyugodt légkör tartalmaz szakmai eredményeket hozhat, melyek együttesen szolgálják a gyermekek, szülők és a szakma érdekét.

Szem előtt kívánjuk tartani a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket gondozó felnőttek is jól érzik magukat, és sajátjuknak tartják és vallják munkahelyüket.

5.1. Képzések

A szakdolgozók lehetőség szerint kötelező továbbképzésen vesznek részt. A szakmai ismeretek megújítására, új módszerek átadására is lehetőségük nyílik a kisgyermeknevelőknek, Intézményi szinten (kisgyermeknevelő klub), bölcsődei szinten (házi továbbképzések) formájában. Az elmúlt évben Zene mindenben, Mindenben zene (Tesz-vesz muzsika) házi továbbképzésen gazdagíthatták kisgyermeknevelőink ének-zenei tudásukat, melyet a gyermekek napirendjébe beépítve alkalmaznak, mint pedagógiai módszert. Az elkövetkező nevelési években a mese szerepe, fontossága a 0-3éves korú gyermekek életében, házi továbbképzés keretében vehetnek rész kisgyermeknevelőink, hogy gyarapíthassák művészet nevelési módszereiket. A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk. A dajkáink dajkaképzésben vettek részt.

5.2. Szakmai munka ellenőrzése

A bölcsődében több szintű ellenőrzési feladatot végzünk. A nevelési-gondozási munka, felelős vezetője a bölcsődevezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. A bölcsődevezető által végzett ellenőrzés az ellenőrzési tervnek megfelelően történik. Kiterjed a gyakorlati munkára és a dokumentáció vezetésére is. Az intézményvezető évente 2 alkalommal ellenőrzi a kisgyermeknevelő gyakorlati munkáját. Minden nevelési év végén átfogó értékelést végzünk, az értékelésbe bevonjuk a szülőket is, évente két alkalommal kérdőív formájában kérjük ki véleményüket.

Minimum feltételek biztosítása: személyi, tárgyi, anyagi, pénzügyi, működési.

Minőségi gondozás - nevelés a bölcsődében

Családlátogatás

Szülővel történő fokozatos beszoktatás

Napirend, házirend, gondozónői munkarend, csoportelosztás

Gondozási műveletek

Gondozás - nevelés egység

Kisgyermeknevelők tevékenysége

Levegőztetés, udvari élet

Gyermekekről vezetett dokumentáció

Gyermekek játéka, mozgásos és fejlesztő játékeszközök, feltételek

Ének - zenei nevelés

Előkészítés az óvodába lépésre

Szülői értekezletek, szülőcsoportos megbeszélések, nyílt nap lehetősége, ünnepekre való felkészülés

Gyermekek felvétele, nyilvántartási rendszerek

Gyermekvédelem

Egészségügyi és higiénés ellátás a bölcsődében

Minőségi élelmezés

Tiszta, szennyes ruha kezelése, mosása

Takarítási feladatok

Bölcsődei dokumentáció, szabályzók

Az ellenőrzés fajtái:

Tervszerű, ellenőrzési szempontok alapján.

Alkalomszerű ellenőrzés.

Célja: A problémák feltárása, megoldása, az eredményesség mérése

Az ellenőrzési módszerek megbeszélések, megfigyelések

Megbeszélések: A megbeszélések során ki kell térni a szervezési kérdésekre, a munkaerő ellátottságra, a szakmai színvonalra, a gondozás - nevelés minőségére, a vezetők és a kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációra.

5.3. Hagyományaink

Hagyományaink között szerepel, a bölcsődei élet, közösségi, támogató funkcióját kihasználva, hogy rendszeresen szervezünk családi délutánokat, segítve ezáltal a családi nevelést. Ezen délutánok némelyike, már hagyományként épült be mindennapjainkba. Farsangi családi délután, Gyermeknapi családi délután, némelyike pedig újszerű, közös élményvilágával hat – zenés családi délután, elmélyítve a családok és a bölcsőde egymásközti, bizalomra épülő jó kapcsolatát. A következő nevelési években szeretnénk a szülőknek még több segítséget, ötletet nyújtani a mesék, mondókák világából. Mi az, amit mesélhet, hogyan tegye ezt, kimondottan ezt a korosztályt megcélozva, mindezt szakember bevonásával. A családi délutánok szervezésével célunk, minél nyitottabbá válni, alkalmazkodni az egyéni igényekhez, elvárásokhoz, segítséget nyújtani és példát mutatni a nevelés – gondozás, valamint a

szokáskialakítás terén és a szülőknek ötleteket adni a kisgyermekkel való szabadidő hasznos eltöltésére. Terveink között szerepel a környezeti nevelés keretében a kis állatok megismerése, állatsimogatás családi délutánok keretében megszervezve.

5.3.1. Programok

Ünnepeink egy részét (Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét) a magyar népszokások ápolása hatja át. Nyílt délutánokat szervezünk, a szülők részt vehetnek az aktuális ünnepre jellemző kézműves foglalkozáson, közösen tevékenykedhetnek gyermekükkel.

Mikulásnapon zenés-énekes délelőttöt szervezünk.

Hagyományaink között van az Anyák napja, Apák napja a Gyermeknap, a gyermekek születésnapjának, névnapjának megünneplése. Anyák napjára a gyermekek közösen az apukákkal készített alkotással köszöntik az édesanyákat. A Gyermeknapot családi délutánal ünnepeľjük. A hagyományos kézműves foglalkozások mellett a gyermekek számára érdekes programokkal készülünk.

Újdonságként, de reméljük ezzel is gazdagítjuk a hagyományainkat, tervezzük a mese szülői megbeszéléseket, családi délután keretében pedig állatsimogató keretén belül ismerkedhetnek meg a gyermekek a tágabb környezetükkel.

6. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGVÉDELME

A gyermeki és szülői jogok és kötelességek

A gyermeknek joga van, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön, a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön, emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal - ,az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön, a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta.
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét.
- Megismerje a nevelési, gondozási elveket.
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől.
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban, megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel
- együtt működjön, a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.
- Érdekképviselői fórum működtetése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény érdekképviselői fórumot köteles működtetni.

Az érdekképviselői fórum tagjai:

- a nevelési egységeket képviselő szülők
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők
- a fenntartó önkormányzat delegáltja
- Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviselői fórum feladata:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme
- a hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés
- intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve
- más hatáskörrel rendelkező szervnél
- az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére,
- működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó
- javaslattétel
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

6.1. Az érdekképviseleti fórum működése:

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál, az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében.

A gyermeki jogok sérelme, az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért.

A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén szükség szerint).

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézmény közalkalmazottjai körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője.

Az intézmény dolgozóinak munkahelyi etikáját, az intézmény Etikai Kódexe fogalmazza meg. Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.

A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.

Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát. A dolgozók érdekeinek figyelembe vétele nem befolyásolja hátrányosan a bölcsődei ellátásban, valamint alapellátáson túli szolgáltatásokban résztvevő kisgyermek érdekeit.

7. HUMÁNERŐFORRÁS

Bölcsődénkben a jogszabályokban előírt képesítéseknek megfelelő végzettséggel rendelkező szakdolgozók és technikai alkalmazottak dolgoznak:

1 fő bölcsődevezető

1 fő bölcsődevezető helyettes

17 fő kisgyermeknevelő

4 fő dajka

1 fő szakács

1 fő konyhalány

1 fő mosónő

1 fő házmunkás

1 fő gyermekorvos

8. TÁRGYI FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA

104 férőhellyel négy gondozási egységgel, nyolc csoportszobával üzemel bölcsődénk.

Gondozási egységek fantázia nevet kaptak: katica, mackó, halacska, pillangó csoport. Az eredményez munkavégzéshez a gyermekek biztonságát, a jól kialakított tárgyi feltételek biztosítják. A gyermekek életkorának megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk.

A négy gondozási egység, 8 csoportszoba, átadó helyiség és az ahhoz kapcsolódó fürdőszobák tartoznak.

Csoportszobák

Az alapterület megfelel a férőhelyszámnak. A szobák bútorzatát úgy alakítottuk ki, hogy a gyermekek számára biztosítsuk a nyugodt játszóhelyeket „kuckókat”. A bútorzat többségében korszerű gyermekbútorok. A gyermekeknek biztonságos hempergőt, szobasarkot biztosítunk. A puhaságot ülőpárnákkal, játszópárnákkal, kuckóval, mesesarokkal biztosítjuk. A nyugodt alváshoz saját ágyat, jellel ellátott ágyneműt, állandó ágyazási helyet biztosítunk gyermekeinknek.

Fürdőszobák

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. Bútorzata: pelenkázó, öltöztető pad, törölköző és fésűtartó, egészalakos tükör. A gyermekvéce és mosdó a gyermekek számára elérhető, a gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységekhez, a helyes szokások kialakításához. A szájöblítéshez, fogmosáshoz a feltételeket a szülők és a bölcsőde biztosítja. A gyermek saját pelenkáit, ruházatait jellel látjuk el, és a jellel látott előkészítő polcon tároljuk.

Gyermeköltözők

A gyermekek otthoni és váltóruháinak jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényeket biztosítunk. Öltöztető pad, pelenkázó asztal, szék, gyermekheverők a gyermeköltöző berendezése.

A helységben elhelyezett falújságon tájékoztatjuk a szülőket az aktuális információkról.

Tornaszoba

Az épület kihasználatlan helységeiből alakítottunk ki tornaszobát, ahol a gyermekeink fejlesztő nagymozgásos játékokkal tölthetik rossz idő esetén, a délelőtti játékidő egy részét.

Dekoráció

A helységek díszítésénél esztétikus, szép környezet kialakítására törekszünk. Figyelembe vesszük az évszakok változásait, az ünnepeket. Ennek megfelelően ízlésesen alakítjuk a díszítést. A dekoráció kivitelezésénél igyekszünk természetes, modern, tetszetős anyagokat alkalmazni.

Játékkészlet

Játékkészlet összeállításánál figyelembe vesszük a pedagógiai és egészségügyi szempontokat, a gyermekcsoport életkori összetételét, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszhasanak gyermekeink. Törekszünk arra, hogy természetes anyagú, színű, eszközök, játékok aránya növekedjen. Funkciók szerint csoportosítva gyermekmagasságban helyezük el. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához.(manipuláció, konstruálás, utánzás, nagymozgás, szerepjáték, stb.)

Az otthoni játékokat, átmeneti tárgyakat a gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportokba, igényük szerint használhatják. A játékokat rendszeresen, szervezeten tisztítjuk, fertőtlenítjük.

Játszóudvar, játszókert

Az épülethez tartozó játszóudvar és terasz szabadban a jó levegőn való játékra, illetve alvásra ad lehetőséget. Változatos mozgáslehetőséget biztosítunk minden évszakban a beépített és mobil játékeszközökkel. A szabványnak megfelelő homokozóba évente tisztított minőségi homok kerül. Nyáron pancsolással tesszük élvezetessé, és sokszor elviselhetőbbé a kánikulai napokat.

A Föld napján ültetett virágok gondozása locsolása, folyamatos játszókerti tevékenység, széleskörű ismereteket nyújt a gyermekeknek.

9. GYERMEKÉLELMEZÉS

A közétkeztetés feladata az egészségügyről szóló 1997.évi CLIV.50. §-nak (3) bekezdése előírja, hogy "A közétkeztetésben - különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre az élettani szükségleteknek megfelelő minőségi és tápértékű étkezést kell biztosítani."

Bölcsődénkben befejező konyha működik a HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) előírásainak megfelelően. A gyermekek étrendjét szakképzett élelmezésvezető, dietetikus és gyermekorvos közreműködésével állítják össze a korszerű táplálkozási elvek és konyhatechnológiai eljárások figyelembe vételével. Ez biztosítja a gyermekek számára megfelelő minőségű étrendet. A bölcsődénkben központi előkészítő konyhából érkezik az alapanyag, a feldolgozás során a gyerekek számára négyszeri étkezést biztosít, mely házi jellegével, idénynek megfelelő friss zöldséggel, gyümölccsel is hozzájárul a gyermekek minőségi élelmezéséhez.

Szakorvosi javaslat alapján diétás étrendet is tudunk biztosítani. Az élelmezés, az étkeztetés szabályait az Élelmezési Szabályzat tartalmazza.

10. NEVELÉS-GONDOZÁS A BÖLCSŐDÉBEN

A nevelés-gondozás alapelveinek, feladatainak megvalósítása alapvető feladat minden munkatársam számára.

A bölcsődei nevelés, gondozás célja

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához, a helyes, tapintatos, figyelmes kapcsolatkezelés kialakításához.

A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képesség belüli különbségek tiszteletének kialakítása.

A nevelés egy olyan érték közvetítő folyamat, melynek során a kisgyermek olyan viselkedési formákat, normákat, szokásokat tanul, melyek az egész életét befolyásolják. A nevelés folyamata születésünktől egész életen át tartó folyamat, melynek során az érzelmeknek döntő szerepe van. A bölcsődei korosztály számára nagyon lényeges ezért az érzelmi nevelés, melynek leglényegesebb szereplője a gyermek. A bölcsődei nevelés a családdal együttműködve, azt kiegészítve segíti a kisgyermek fejlődését. A bölcsődei nevelés célja, hogy a gyermek önálló, jól fejlődő személyiséggé váljon, aki majd be tud illeszkedni az adott társadalom életébe.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az átélt nehézségei feldolgozásában

- a kisgyermeknevelő - gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése
- az egyéni szükségletek kielégítése, a csoportban, éles helyzetekben, az én tudat egészséges fejlődésének segítése
- a társas kapcsolatok alakulásának az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése
- megteremteni a lehetőséget a kisgyermeknevelővel, (vagy társakkal) közös élmények szerzésére.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása
- az önálló aktivitás és kreativitás támogatása
- ismeretnyújtás
- a gyermek tevékenységének támogató - bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzet - megoldási minták nyújtása.

11. BÖLCSŐDÉNKEBN MEGVALÓSULÓ NEVELÉSI - GONDOZÁSI ALAPELVEK

11.1. A család rendszerszemléletű megközelítése - a családot, mint egységet tekintjük kiindulópontnak, ezért elsődleges számunkra a család megismerése. Ismerkedés családlátogatás keretében történik, a társgonozzó is részt vesz ezen. A család tagjai mintát nyújtanak a kisgyermeknek melyet viselkedése visszatükröz így kapunk képet a család erősségéről, gyengeségéről. A család erősségeit támogatjuk. Családi erősségnek tekintjük azokat a kapcsolatokat és folyamatot melyek támogatják és megvédik a családot és tagjait a változás és probléma esetén.

11.2. A koragyermekkori intervencios szemlélet befogadása - Feladatunk a gyermekek fejlődése során felismerni az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradásokat, megtorpanásokat. Probléma észlelése után jelzéssel élünk a szülő felé. - Kiemelten fontos a preventív elem, így a mentális egészséget, viselkedésszabályozást veszélyeztető kapcsolati mintázatok felismerése. - A koragyermekkori intervenció a szűrés szakaszától, a probléma felismerésétől és 20 jelzésétől kezdve a diagnosztizáláson keresztül magában foglalja a gyógypedagógiai fejlesztő és tanácsadó tevékenységet.

11.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete - A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva, és lehetőség szerint azt erősítve vesz részt a gyermek nevelésében-gondozásában.

11.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete - A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye/ ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia alakítására.

11.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe - A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

11.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése - A személyi és tárgyi feltételeket úgy kell biztosítani, hogy azok növeljék a gyermek biztonságát (saját gondozónőrendszer, felmenőrendszer, csoportállandóság). Az állandóság megkönnyíti a beilleszkedést, eligazodást az új környezetben. A gyermeket az intézménybe kerüléstől –lehetőség szerint- az óvodába

menetelig ugyanaz a két gondozónő látja el. Az így kialakult személyes kapcsolat érzelmi biztonságot nyújt. 21 A gyermekek biztonságérzetét szolgálja, az azonos módon ismétlődő folyamatok kiszámíthatók, stabil tájékozódást biztosítanak.

11.7. Fokozatosság megvalósítása - A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

11.8. Egyéni bánásmód érvényesítése - A kisgyermeknevelő egyéni bánásmóddal, meleg, szeretetteljes odafordulással segíti a gyermek fejlődését, figyelembe véve a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés hangulatát. Nagymértékben segíti a beszoktatás. A kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a gyermeket anyjától, csak türelmesen, lassan közelíti meg szeretetteljes odafordulással.

11.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége - kisgyermeknevelő a gyermekkel együttműködve, az ő aktivitásra építve végzi gondozási teendőit, figyel az adott gyermek egyéni érési tempójára. Nevelési feladatait beépíti a gondozási tevékenységekbe, a gyermek játékába, a napi eseményekhez kapcsolódó interakciós helyzetekbe. Biztosítja a gyermek korának, fejlettségének, egészségi állapotának megfelelő napi étkezést. Biztosítja az időjárásnak megfelelő öltözés, alvás, mozgás, tisztálkodás feltételeit.

11.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása - A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének, felfedezésének vágya. Ezeket az elveket igyekszünk megvalósítani a mindennapokban, szakmai munkánkban. Hitünk és meggyőződésünk, hogy minden gyermek saját képességrendszerének, testi és lelki adottságainak figyelembevételével, arra alapozva nevelhető és fejleszhető.

11.11. Sajátos nevelésű gyermek gondozásának, nevelésének főbb alapelvei

A gyermek ellátása a sajátos nevelésű igényű gyermekekre vonatkozó szakmai iránymutatás alapján történik. A bölcsődei alapelvek és a speciális igények összehangolása fontos feladata a kisgyermeknevelőknek és a szakembereknek. A fejlesztő szakember javaslata alapján a kisgyermeknevelő támogatja a gyermek fejlődését. Az eredményes munka érdekében a kisgyermeknevelőknek törekednie kell a szülőkkel való tartalmas kapcsolat kialakítására. Az együttműködés része, hogy a kisgyermeknevelők segítsék a szülőket a gyermek elfogadásában. A gyermekek gondozását- nevelését az egyéni igényeknek megfelelően a bölcsődei gondozó-nevelő munka alapelveire építjük. Kisgyermeknevelőink törekszenek arra, hogy a gyermekkel szeretetteljes, partneri kapcsolat alakítsanak ki.

12. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

12.1.A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekes harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

12.2.Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirenddel biztosítjuk az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kulturhigiénés szokások kialakítására.

Levegőzés

Minden évszakban biztosítjuk a szabadban, friss levegőn való tartózkodást, kinti játékot, mozgást. A szabadban altatást biztosítjuk valamennyi egészséges kisgyermeknek, amennyiben az időjárás lehetővé teszi. A gyermek szabadban való altatásáról a szülőt nyilatkoztatjuk.

Fogápolás

A fogszuvasodás megelőzése érdekében fontosnak tartjuk a fogápolás, a helyes szájöblítés, a fogmosási technika megismertetését, elsajátítását a bölcsődés korban. Célunk az egészséges fogfejlődés fenntartása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének kialakítása. A zárt fogsorú gyerekek fogkefét, fogkrémet használnak. A napirendbe beépítve mindennapi tevékenységgé vált. A rágás érdekében rendszeresen adunk nyers kerti veteményeket, gyümölcsöket. A gyermekek fogazatát évente fogszakorvos ellenőrzi, aki konzultál a kisgyermeknevelőkkel és a szülőkkel.

Sószoba

Tapasztalatok támasztják alá, hogy a párologó sóoldat hatására csökken a légúti megbetegedések száma, a már kialakult megbetegedés enyhébb lefolyású. Bölcsődénkben a napirendbe beépítve heti 2-3 alkalommal használják a gyermekek a só szoba kínálta lehetőséget.

A bölcsődeorvos preventív szerepe

A bölcsődeorvos a beszoktatást követően, majd később legalább évente rendszeres részletes orvosi vizsgálatot végez. A vizsgálatot dokumentálja a Bölcsődei Gyermekek egészségügyi Törzslapon. a tapasztalatot megbeszéli a kisgyermeknevelővel, a szülővel, szükség esetén a gyermek házi orvosával. Egészségügyi továbbképzést, ismeretterjesztő előadásokat tart a bölcsődei dolgozóknak, szülőknek.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakembereket is bevonunk: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, konduktor, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölt be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szobánk.

12.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekes beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

12.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a kisgyermeknevelők ismereteket nyújtanak, segítik a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

A gyermekek önálló választási és a döntési képességének kialakulását segítik a kisgyermeknevelők bátorító, ösztönző nevelői magatartása.

13. BÖLCSŐDÉNK MŰKÖDÉSI RENDJE

A bölcsődénk nyitvatartási idejét a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit, és a bölcsősei ellátás tapasztalatait. A napi nyitvatartási idő 11 óra, 6³⁰-17³⁰h-ig. A teljes nyitva tartás alatt, szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel. Ünnepnapokon és hivatalos munkaszüneti napokon zárva tartunk. Évente egy alkalommal, a Bölcsődék Napjának tiszteletére (Április 21) nevelésmentes napot szervezünk, amikor a bölcsődében kisgyermeket nem fogadunk. A nyári hónapokban a bölcsődénk a társóvodához igazodva, 5 hétig zárva tart. Az 5 hetes zárás alatt a családok szükségletei szerint, és kérésének megfelelően a nyitva lévő bölcsődei telephelyeken ellátást biztosítanak. Minden év december végén, a két ünnep közötti napokon zárva tartunk. A bölcsőde zárva tartásáról a szülőket írásban tájékoztatjuk.

13.1. A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 40.§(2,3,4) határozza meg. A rendelet értelmében a csoportlétszám legfeljebb 10-14 fő. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. A csoportokat lehetőség szerint életkoronként szervezzük. A bölcsődei ellátás teljes időtartalma alatt igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, a „saját” kisgyermeknevelő rendszert. A gyermek a bölcsődei ellátás teljes ideje alatt lehetőleg ugyanabba a csoportba jár. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a bölcsődébe, végzi nevelését, rendszeresen vezeti a gyermek dokumentációját, a csoport gyermekeinek egy része, 5-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. az úgynevezett „ölelkezési időt” (mindkét kisgyermeknevelő bent van a csoportban) elsősorban a „saját” gyermek nevelésére fordítják. A gyermekek soha nem maradhatnak felügyelet nélkül, még akkor sem, ha a kisgyermeknevelői létszám nem teljes.

13.2. A gyermekek napirendje

A kisgyermek napjának tudatos megtervezése, az egymást követő események, sorrendjük megszervezése és időtartamuk meghatározása, betartása. A bölcsődének egy időben több gyermek szükségleteit kell kielégíteni, ez komoly szakmai tudást követel a

kisgyermeknevelőtől. A napirend korhoz kötött és évszakonként változik. Fontos hogy a kisgyermeknevelők mennyire tudják kielégíteni a gyermek egyéni szükségleteit, összehangolni munkájukat a legapróbb részletekig. A gyermek szükségleteinek megfelelően kialakított napirendben az események, idejük és sorrendjük ismétlődése megkönnyíti az életét, alkalmazkodását. A konyhai és a technikai dolgozók munkája is rugalmasan a csoportok napirendjéhez alkalmazkodik. A megfelelő napirend kialakításával, a gondozási folyamat jó technikai kivitelezéssel csökkenthetjük azokat a nehézségeket, amelyekkel a bölcsődébe kerülő gyermek találkozhat.

Cél

A napirend kialakítása az egész csoport számára egységes legyen. Vegye figyelembe a gyermek eddig kialakult életritmusát, ahol érvényesül a saját gyermek rendszer. A gondozónők munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodva készül. A kisgyermek testi- biológiai- pszichés szükségleteinek kielégítése a kisgyermeknevelő feladata.

A napirend kialakításának alapelvei

- a napirendet úgy kell kialakítani, hogy minden egyes gyermek igényét szem előtt tartsuk, de a csoport igényeit is vegyük figyelembe
- figyelembe kell venni a bölcsőde nyitvatartási idejét, a reggeli nyitás és a délutáni zárás idejét
- közelíteni kell egymáshoz a gyermek otthoni napirendjét és a bölcsődei napirendet
- a gyermek szükségletei és igényei együtt változnak az életkorával, fejlődésével, ennek megfelelően külön kell kialakítani az egyes csoportok napirendjét
- a csoportok napirendje az év folyamán is módosul, a szükségletek változása, a gyermekek fejlődése, az évszakok az életmód változása hozza ezt létre

A napirend szempontjai:

- a napirendet úgy kell kialakítani, hogy elegendő idő jusson minden gondozási művelet nyugodt elvégzéséhez, a várakozási idő minimálisra csökkentése, a folyamatosság, a pontosan átgondolt összehangolt, megszervezett napirend biztosítja a nyugodt légkört. A kisgyermeknevelő és a gyermek között meghitt kapcsolat alakul ki, ahol a kisgyermeknevelő figyel a gyermek jelzéseire, megérti, válaszol rá. Egyiküknek sem jó, ha a műveleteket kapkodva, sietve kell elvégezni
- külön kell összeállítani minden gondozási egység, ezen belül a csoportok napirendjét, ehhez igazodjon a kisgyermeknevelők és a technikai dolgozók munkarendje.

14. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS- GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

Gondozás

Célunk, hogy minél szorosabb, bensőséges kapcsolat alakuljon ki a gyermek és kisgyermeknevelője között, amelynek elsődleges feladata a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a szülő, a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzuk (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást. Feltétele a gyermek megfelelő pszichoszomatikus fejlettsége és együttműködési készsége, ami általában 2. és 3. éves kor között következik be.

Étkezés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermek táplálása, helyes étkezési szokások kialakítása. Eredményünk, ha örömmel, jó étvágyal fogyasztják az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, ölben vagy asztalnál ülve,

gondozási sorrendben étkeznek. Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót is. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel a gyermek igényeinek. A gyermekek játékból érkeznek az asztalhoz, saját helyükre ülnek. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít és tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyermeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. Az új ízeket fokozatosan vezetjük be, ösztönzünk, de nem kényszerítjük a gyermeket az étel elfogyasztására. A szülőkkel információt cserélünk a gyermek étkezési szokásairól.

Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak, vesznek részt aktívan a gondozásban, ha egyéni igényük szerint megfelelő időt, lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra. Gyermekfektetőn, heverőn, kuckóban pihenhetnek. Az alváshoz optimális feltételek szükségesek: átszellőztetett szoba, állandó alvó hely, csend, nyugalom, kényelmes ruházat, póttárgy. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük az elalvást. Ébredés után csendes játékokra van lehetőség, ügyelünk arra, hogy a korán ébredők a még alvókat ne zavarják.

Játék

A játékot a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységének tekintjük, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését, s mint ilyen a bölcsődei nevelés legfontosabb eszközének tartjuk. A legtöbbet akkor tehetjük gyermekeinkért, ha már kisgyermekkorban megteremtjük számukra a szükséges feltételeket. Ennek érdekében tudatosan figyelünk a következőkre:

- napirend szervezésénél megfelelő idő jusson játékokra
- megfelelő légkör, hely eszköz biztosítása
- gyermekek igényeire, jelzéseire reagálunk
- a játék irányítás módja, a gondozónő szerepe.
- megfelelő minőségű és színvonalú játékok biztosítása

A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a

játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A társakkal való együttlét örömet szerez, kedvezően befolyásolja az értelmi és érzelmi fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A társas kapcsolatok fejlődésére, alakulására elsősorban a játéklehetőségek teremtenek lehetőséget. A kisgyermeknevelő feladata a nyugodt, derűs légkör megteremtése, szükség esetén segítség a konfliktusok megoldásában. Konklúzióként elmondhatjuk, hogy a játék az ember életét alapvetően befolyásoló jelenség. A játék lehetőségét a korai életévekben magas színvonalon biztosítani tehát hosszabb távon megtérülő befektetés.

Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és tovább élését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére. A gyermekek érzelmi és értelmi fejlődésének segítése, a beszédfejlődés, az artikuláció fejlesztése, mind zenei tevékenységek végzése közben történik. A mondókákat ritmikus mozgással bemutatjuk, többször ismétljük. A dalokat és mondókákat Forrai Katalin Ének a bölcsődében c. könyvéből választjuk.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa,

a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság, egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyekre más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését. A gyermekek finommotorikáját fejlesztjük a különböző technikák bemutatásával. Papírtépés, nyomdázás, vágás, ragasztás, gyurmázás, festés. A gyermekek egyéni ötleteit támogatjuk. A tevékenységeket az évszakokhoz és az ünnepekhez igazítjuk. A gyermekek alkotásait a szülők számára is láthatóvá tesszük.

Környezeti nevelés

Megismertetjük a gyermekekkel környezetünket. A megszerzett ismeretek által kialakul a tisztelet a környezete iránt. Ehhez elengedhetetlen a megfelelő nevelői példa biztosítása is. A környezet megismerésében fontos szerepe van a közvetlen tapasztalatnak: - a természeti környezet, a növény- és állatvilág megismerésének, - az évszakok jellemzőit, változásait. A gyermekek nevelőik segítségével megfigyelik a növényeket, apró bogarakat. Leveleket és terményeket gyűjtenek, amit a szobákban felragasztanak, válogatnak, rakosgatnak. Az állatos és a természeti könyvekben lehetőségük van újra és újra a környezetet alkotó tárgyakat megnézni, a ráismerés örömét adva. A gyermekek egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően alkothatnak a különböző eszközökkel és anyagokkal. A különböző eszközök állandó és elérhető helyen vannak a szobában, ami mindig elérhető a gyerekek számára. Folyamatosan bővítjük az eszközöket, az anyagokat, azok használatának módjait. Fantáziájuk szabadon szárnyalhat, az

alkotás, a tevékenységi folyamat maga a játék. Az eredményt nem minősítjük. A felhasznált anyagok és eszközök: zsírkréta, gyurma, tempera, és vízfesték, színes papírok, fonal, különféle termények, levelek. A konyha anyagai: pl. búzadara, rizs, kókusz, zsemlemorzsa, mák, lencse, felesborsó, napraforgó, tökmag stb. Igyekszünk az évszakhoz és az ünnepekhez kapcsolódó anyagokat ajánlani gyermekeinknek. Figyelünk arra, hogy minél több természetes anyaggal ismerkedhessenek meg a gyerekek. „Alkotó falakat” alakítottunk ki, ami által a szülők megismerhetik gyermekük tevékenységét. Összekapcsolódhat a bölcsődei és az otthoni élet. Példát is mutat arra, hogy kevés ráfordítással, sok ötletből mi mindent képesek a gyerekek készíteni. Mintául szolgálhat arra is, hogy hogyan őrizzük, becsüljük meg a gyermekek „alkotásait”.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. A mozgásos játékok, a torna fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, stb.) Fejlesztik a testi képességeket, mint az erő ügyesség, gyorsaság, állóképesség, de fontos szerepük van az egészség megőrzésében. Nevelési célunk: a mozgás az egészség megszerzésére, megszilárdítására, a szervezet fejlődésének - növekedés, gyarapodás és testi képességek kialakításának- elősegítésére és a mozgásműveltség fejlesztése mellett örömforrásként kell, hogy szolgáljon. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget. Csecsemőknek olyan játszó helyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

Tanulás

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat, tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. A tanulás tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. Folyamatjellegéből következik, hogy az előzetes tapasztalatoknak, az előzetes tudásnak döntő befolyása van arra, hogy mi az, amit a gyermek megtanulni képes a szó lehető legtágabb értelmében. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A pszichikum energiája véges, azaz konstans. Az azonos időben zajló tanulási folyamatok intenzitása különböző. A fejlődés, a tanulás folyamatos, időkorlátok nélküli, egyéni ütemnek megfelelő. A gyermekek között érdeklődés, tanulási stratégia, tanulási típus tekintetében megmutatkozó különbségek léte természetes. A tanulás folyamat, melyben vannak megtorpanások, stagnálások, sőt visszaesések is. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye, ugyanis nem a fejlettebb szint gyors elérése a célunk, hanem az, hogy minden gyermek örömteli tevékenységek során jusson előbbre. Az önálló gondolkodás, a véleményalkotás és a döntésképesség kibontakozásának segítése a tanulás fontos céljai.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a gondozónő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

15. KIEMELT SZAKMAI FELADATOK

Családi nevelés segítése, kapcsolattartás a szülőkkel

Kölcsönös tájékoztatás, - szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, üzenőfüzet, írásos tájékoztatók, nyílt napok, egyéni beszélgetések, szervezett programok, tanácsadás, honlap, facebook csoportok.

Célja: Intézményünk szakmai programjának, „egyéni arculatának” hiteles bemutatása kommunikatív és tapasztalati úton, a köztudatban pozitív kép kialakítása a bölcsődékről.

Nyílt napok

Intézményünkben a nyitott napokat a bölcsődei beiratkozás előtt szervezzük. Programunkra azokat a kisgyermekes családokat várjuk, akik érdeklődnek intézményünk iránt, illetve akik a következő nevelési évben gyermeküket intézményünk gondjaira kívánják bízni. Ez a találkozás lehetőséget nyújt szülő, gyermek, kisgyermeknevelő számára az ismerkedésre, beszélgetésre, felkészülésre, az új helyzet által keltett várakozás izalmának oldására, az aggodalmak enyhítésére. A nyitott napokat, úgy szervezzük, hogy a bölcsődébe járó gyermekek napirendjéhez illeszkedjen, a zavartalan ellátás biztosított legyen.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

Amikor a szülők eldöntik, hogy gyermeküket bölcsődébe szeretnék adni, felkeresik a bölcsődét és a vezetővel történő személyes beszélgetés során - első interjú - megbeszélik, egyeztetik a bölcsődei élet megkezdésének pontos időpontját. Ekkor a szülő tájékoztatást kap a felvételfolyamatáról, a személyes adatok kezelésének módjáról, a fokozatos beszoktatás módszeréről, a bölcsődei napi életről és a szakmai munkáról. Ez a család és a bölcsőde együttműködésének első színtere.

Intézményünkben a szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya/szülő vagy a beszoktatást végző más, a gyermek számára ismerős személy jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan alakul ki az érzelmi kapcsolat, kötődés, mely segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

Az első héten a személyi és tárgyi környezet megismerésére, a gyermek szükségleteinek a bölcsődében történő kielégítésére helyezük a hangsúlyt, melyet az anya végez. Így a gyermek az anyával együtt ismerkedik meg kisgyermeknevelőjével, az új tárgyakkal és szokásokkal. A kisgyermeknevelő megfigyelő, érdeklődő, kiváró a kapcsolat alakulása szempontjából, majd a gyermek reakcióit figyelembe véve kb. 4-5 napon belül fokozatosan átveszi az anyától a gondozási tevékenységeket, de az anya még jelen van. Kb. a második héttől a gyermek

fokozatosan egyre több időt tölt az anya nélkül a bölcsődében, míg a második hét végére már az egész napja a bölcsődei élet szerint zajlik.

Családlátogatás

A szülőkkel való kapcsolat kialakításának és fenntartásának egy másik formája a családlátogatás. A családlátogatás során, a gyermek a megszokott, biztonságot nyújtó környezetében találkozhat a számára még ismeretlen személlyel, a kisgyermeknevelővel, mely által a barátkozás, kapcsolatfelvétel könnyebbé válik. A szülő/k az otthoni környezetükben egy kellemesebb, oldottabb légkörben kaphatnak további, személyre szóló információkat a bölcsődei életről, mélyebben megismerhetik a kisgyermeknevelő személyét és lehetőségük nyílik szorongásaik feltárására, oldására ebben a nem hivatalos környezetben. A kisgyermeknevelő megismerheti a gyermeket a maga természetes közegében, megfigyelheti viselkedését, reakcióit és információkat gyűjthet az egyéni bánásmód kialakításához, valamint a gyermek otthoni miliójéről.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor tiszteltben tartjuk a család kívánságait.

A családlátogatás történet a „saját kisgyermeknevelő” és társ kisgyermeknevelő részvételével, valamint ha szükséges, más szakemberek bevonásával (gyógypedagógus, védőnő, családgondozó, gyermekorvos). A család invitálására vagy különleges esetekben, évközben, ismételt családlátogatást teszünk a családoknál. A kisgyermeket otthoni környezetében meglátogatja a gondozónő a beszoktatás előtt, és a látogatásról dokumentáció készül.

Szülői értekezletek

Szülői értekezletet évente 3 alkalommal tartunk. Szülőcsoportos megbeszélések a szülők igényeihez igazodik, melyről feljegyzés készül. Az első szülői értekezletet, a beiratkozást követően tartjuk azoknak az új szülőknek, akiknek gyermekük felvételt nyert intézményünkbe. Ezen az összevont szülői értekezleten a szülők részletes tájékoztatást kapnak a felvételhez szükséges dokumentumokkal, a családlátogatással, a beszoktatással, a házirenddel, a napi bölcsődei élettel kapcsolatosan és megismerkedhetnek gyermekük leendő kisgyermeknevelőivel. A második és harmadik szülői értekezletet évközben szervezzük, a

beszoktatások befejezése után és az óvodai beiratkozások előtt. Témájuk ezeknek megfelelően alakul, melyekben figyelembe vesszük a szülők igényeit és saját tapasztalatainkat.

Napi beszélgetések

A gyermek reggeli érkezésekor és a délutáni hazaadásakor, fontos számunkra a szülőkkel való kapcsolattartás. A kisgyermeknevelők rövid tájékoztatás adnak a szülőknek a gyermek napjáról (hangulata, közérzete, beszéde, játék, mozgás, alvás, levegőzés, önállóság stb.) A szülő kölcsönösen megoszthatja, a számára fontos információkat a gyermek nevelőjével a gyermek nevelése érdekében. Ezek a napi beszélgetések lehetőséget adnak mindkét félnek a bizalom erősítésére és egymás megismerésére, a nevelés összehangolására.

Szülőcsoportos beszélgetések

Ez a kapcsolattartási mód lehetőséget ad arra, hogy az adott gyermekcsoporthoz tartozó szülők találkozhassanak, és beszélgessenek valamely aktuális témáról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermekek egészséges személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább négy alkalommal szervezzük, a szülőkkel egyeztetett időben. A beszélgetések erősítik a jó kapcsolatot, a partneri együttműködést, a bizalmat. Szülői közösségek alakulnak ki. A beszélgetés egy, másfél órás ideje alatt – szükség esetén – gyermekfelügyeletet biztosítunk a bölcsődében.

Egyéni beszélgetések

A hosszabb beszélgetést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolására kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése. A beszélgetés nyugalmát, zavartalanságát biztosítjuk.

Családi-füzet

Nem pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzeteket, kiegészíti és megerősíti azokat. Tájékoztatást ad a szülőknek a gyermek fejlődéséről, kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről, a bölcsődei élet eseményeiről,

programokról. Hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolat, bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

Szervezett közös programok

A programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családi nevelés segítése, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtája lehet, pl. családi délután, játszóház, kézműves foglalkozás, fórum, előadás, étel-, könyv-, játékbemutató, sportnap, stb. Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódóan bizonyos rendszerességgel (pl. Anyák napja, Gyermeknap, húsvétvárás, adventi készülődés, Mikulás-ünnep) szervezünk közös programokat. A gyerekek a szülők biztonságot adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. A szülők kötetlen formában beszélgethetnek, ötleteket kapnak a neveléshez. Igényük szerint megfigyelhetik a bölcsődei életet, a korosztálynak való napirendet, étrendet, játékkészletet. Szívesen fogadunk minden kisgyermekes családot.

Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsőde valamennyi kisgyermeknevelő munkatársa figyelembe veszi a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkorai intervenció szemléletének befogadását.

Az Újpesti Bölcsődék valamennyi telephelyén csecsemő-szülő konzulensek segítik a szülőket különböző a gyermeket érintő regulációs problémákkal. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

16.GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓK

A bölcsődénk a gyermekek fejlődéséről és a csoportok működéséről tájékozódás céljából, az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazottak alapján dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a magas színvonalú nevelés, gondozás biztosításának, a gyermekek fejlődésének elősegítése érdekében történik és nem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontnak tartjuk: a tárgyyszerűséget, a hitelességet, az árnyaltságot, a rendszerességet ill. a folyamatosságot. A dokumentáció vezetéséhez felvételkor kérjük a szülők hozzájárulását, és tájékoztatjuk őket, hogy kérésükre bármikor betekintést nyerhetnek gyermekük fejlődésének

írásban rögzített menetébe. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat figyelembe vesszük. A dokumentumokat elzárt helyen tartjuk az adatvédelem betartásával.

Gyermekegészségügyi törzslap

Felvételkor a szülő biztosítja, a védőnő tölti ki. Ezt követően a kisgyermeknevelő vezeti a saját gyermekeiről, elsősorban a testi fejlődés nyomon követését tartalmazza. A gyermekkel történő különleges események, a betegségek, hiányzások is bejegyzésre kerülnek.

Fejlődési napló

A kisgyermeknevelők útmutató segítségével rendszeresen írnak a gyermek érzelmi, értelmi, szociális fejlődéséről, változásokról. A fejlődési napló melléklete a családlátogatási és beszoktatási jegyzet is.

Családi füzet

A kisgyermeknevelő havi rendszerességgel tájékoztatja a szülőket a gyermek fejlődéséről. Alkalmanként rendezvényeinkről, programjainkról rövid összefoglalót ír. A „családi”üzenő füzet tartalmában és megjelenésében is emléket képez a gyermek bölcsődei életéről.

Csoportnapló

Vezetése napi rendszerességgel történik, a csoport létszámát és a napi eseményeket rögzíti. Szerepel benne a csoport névsora, a jelenlétek illetve hiányzások, a levegőn való tartózkodás időtartamának, az étrend, és a délelőtt illetve a délután történetek rövid összefoglalója. A csoportnapló fontos információ átadás í kisgyermeknevelők között, és a pedagógiai tervezés megvalósítás naplója is.

Személyi térítési díjak nyilvántartása

Az étkezésben résztvevő gyermekek nyilvántartását naponta vezetjük. Külön nyilvántartás a gondozási díjat fizetőkről és a kedvezményben részesülőkről is.

17. INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK, EGYÜTTMŰLŐDÉS MÓDJA

Az Intézményen belül rendszeres a szakmai kérdések megbeszélése, amely a következő formákban valósul meg

1. Vezetői értekezlet
2. Továbbképzések
3. Munkatársi értekezlet
4. Csoportvezetői megbeszélések
5. Nevelési értekezlet
6. Csoportmegbeszélések
7. Belső (házi) továbbképzések
8. Szakmai munkát segítő tréningek

Egymás kompetencia határai tiszteletben tartásával együttműködünk mindazokkal, akik kapcsolatba kerülhetnek a gyermekekkel, szüleikkel (védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, gyermekjóléti központ, családsegítő, óvodák, nevelési tanácsadó, fejlesztő szakemberek, Szakértői Bizottságok, gyermekvédelmi szakellátások, gyámhivatalok, stb.)

Együttműködés óvodákkal

A „társ” óvodával szoros, jó szakmai kapcsolatot ápolunk. A bölcsődéből óvodába kerülés nehézségeinek megkönnyítését a két intézmény munkatársai fontos feladatuknak tartják. Az óvónők a nevelési év vége előtt meglátogatják a leendő ovisokat, megismerkednek velük, majd közösen együtt meglátogatják az óvodát. Az óvodába készülő gyermekek szüleinek tartott szülői értekezletén, részt vesz az Óvodavezető és fontos információkat ad át a szülőknek.

Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival- Gyermekvédelem

A gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. Felismerjük a testi, lelki, fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztetettséget jelentjük a Gyermekjóléti központnak. Intézményi kérésre pedagógiai szakvéleményt készítünk. Minden esetben együttműködünk az illetékes szakemberekkel. A gyermekvédelmi felelős a bölcsődevezető, a kisgyermeknevelők részt vesznek a jelzőrendszeri megbeszéléseken, esetkonferenciákon.

Együttműködés képző intézményekkel

Együttműködési megállapodás alapján telephelyünk terep helyet biztosít a képző intézmények részére. A képző intézményekkel való kapcsolattartás a tereptanárok felkészítése, a gyakorlatok vezetése, a gyakorlati vizsgák lebonyolítása a szaktanácsadó feladata.

Elsősorban az alábbi képzőhelyekről fogadunk hallgatókat:

- Eötvös Loránd Tudomány Egyetem
- Pannon Kincstár Humán Képző
- Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola

Kapcsolattartás a civil szervezetekkel, más intézményekkel.

- Magyar Bölcsődék Egyesülete
- Bölcsődei Alapítványunk

A Rózsaliget Alapítvány támogatja a bölcsődei játékkészlet fejlesztését, szakmai, családi rendezvényeket, a dolgozók képzését, a közösségek építését.

- Bölcsődék Demokratikus Szakszervezete
- Korai fejlesztő Központ
- Magyar Pedagógiai Társaság

18. SZAKMAI PROGRAM ALAPDOKUMENTUMAI

18.1. Jogsabályok

- 1991. évi LXIV, törvény a gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézménynek, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásairól

- 1992.évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (adatvédelmi törvény)
- 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 259/2000 (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakami feladatairól és működésük feltételeiről
- 90/2003. (VII.30.) FVM-SzCsM együttes rendelet az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszer higiéniai feltételeiről
- Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő- testületének 23/2010 (VIII.23.) számú rendelete, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások formáiról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjról.

18.2. Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakamiszabályai SZMI, Bp,2009
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja SZMI,2008. Kézirat
- Bölcsődei adaptáció, Módszertani levél BOMI, Bp,1979
- Folyamatos napirend a bölcsődében Módszertani levél BOMI, Bp,1982
- Gyermek napközbeni ellátása SZMI, Bp,2007
- Játék a bölcsődében Módszertani levél BOMI, Bp,1997
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás BOMI, Bp,1982

18.3. Intézményi szabályzatok

- SZMSZ
- Felvételi Szabályzat
- Érdekképviselői Fórum

19.MELLÉKLETEK

1. Megállapodás minta
2. Házirend

20. ZÁRSZÓ

A gyermekek fejlődésének érdekében a családok és bölcsőde sokrétű, színes együttműködő kapcsolatára törekszünk.

Célom, vezetőként olyan légkört biztosítani kollegáim számára, melyben hatékonyan, és örömmel tudják végezni magas színvonalon a mindennapi szakmai munkájukat. Fontosnak tartom, hogy kollegáimmal együttműködve, egymás munkáját, személyiségét tiszteletben tartva tudjunk dolgozni, a kitűzött feladataink megvalósításának érdekében.

„Gyermekekkel foglalkozni minden bizonnal a leghálásabb munka, ami a földünkön osztályrészünkről jutott, de saját tökéletességünket is ez mozdítja előre.” (Brunsztvik Teréz)

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép.

Program hatálya: 2019.....-tól

Módosítása a 15/1998.NM rendelet alapján történik.

Aktualizálása, felülvizsgálata folyamatos.

Rózsaliget bölcsőde bélyegzőjének lenyomata:

Bölcsődevezető aláírása:

Csatlósné Vaszil Andrea
Bölcsődevezető